

[Undervisningsministeren.]

har en saa betydningsfuld Opgave i vort Skolevæsen, at det er rimeligt, at vi søger at skaffe dem betryggende Forhold at leve under, idet vi giver dem den noget større Betyggelse, der kan ligge i, at de faar deres Tilskudsordning lovfæstet i Stedet for at have den paa Finansloven. Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling i det høje Ting.

Olga Knudsen: Det er et længe næret Ønske hos de i dette Lovforslag nævnte private Skoler at faa deres Statstilskud lovfæstet, og vi, der ønsker at bevare disse private Skoler, ser med Glæde, at den højtærede Undervisningsminister nu har fremsat et Lovforslag, der tilsigter at lovfæste Tilskuddet, idet der hermed skabes tryggere Forhold for Skolerne, som til en vis Grad sikres imod at komme i alt for trange Kaar: Naar Statstilskuddet skal lovfæstes, er det imidlertid kun naturligt, at man samtidig fastslaaer Betingelserne for at oppebære dette Tilskud, men som den højtærede Minister sagde, er der ikke noget særlig nyt i de Tilskudsbetingelser, som § 2 indeholder; de drejer sig om Klasseindelingen, om Eksamens Afholdelse, om Elevtallet, om Lønningsordningen og om Skolernes Forhold til Pensionskassen, og det er kun rimeligt og naturligt at fastslaa Betingelserne med Hensyn til alle disse Forhold.

Jeg vil dog gerne gøre en lille Bemærkning med Hensyn til en Forandring, som er foretaget under Lovforslagets Behandling i det andet høje Ting, nemlig med Hensyn til Elevtallet. I det oprindelig fremsatte Lovforslag stod der, at for at Skolerne skulde kunne faa Tilskud, skulde der have været mindst 10 Elever i hver af de i Lovforslaget omtalte Klasser i de sidst forløbne 3 Aar: Det er i det andet høje Ting ændret til at være et Gennemsnitstal, og det tror jeg er af meget stor Betydning for Skolerne. Det vil blive hilst med stor Tilfredshed, for der kan jo uden Skolens Skyld ske Forskydninger i de forskellige Klasser enten ved Bortrejse eller paa anden Maade, uden at Gennemsnitstallet berøres deraf. Man har meget hyppigt, særlig i Byerne, det Tilfælde, at de øverste 3 Klasser faar Tilgang ude fra Landet;

Selve Tilskudsordningen skal jeg ikke berøre, den er ogsaa nogenlunde den samme som tidligere. Der er sagt, at det er en meget indviklet og vanskelig Ord-

ning, men man maa huske, at der er forskellige Statstilskud: almindelige Driftstilskud, Lønningstilskud og Tilskud til Fripladser, og da disse forskellige Tilskud helst skal komme de Formaal til gode, man har tænkt sig, kan det vist ikke undgaas, at der bliver en hel Del Regler at regne med. Men saa vidt jeg ved, gaar det rigtig godt, og man har heller ikke kunnet finde nogen anden Ordning i det andet høje Ting.

Jeg glemte ved min Omtale af § 2, at der er sket en meget betydelig Ændring, idet Statstilskuddet ikke mere skal være afhængigt af Kommune-tilskuddet. For det første finder jeg, det er urimeligt, at Bestemmelsen skal opretholdes, naar den ikke gælder andre private Skoler, og for det andet kan Forholdene udvikle sig saaledes, at en Kommune nægter at give en god Skole Tilskud. Det vilde med andre Ord betyde, at en saadan Skole ikke kunde føres videre, og den nye Ordning vil derfor ikke alene af Skolen, men ogsaa af dens Venner blive hilst med stor Tilfredshed.

Der er i det andet høje Ting indsat en ny Paragraf angaaende Salgsvilkaarene, idet man har næret en vis Ængstelse for, at Sælgeren i Tilfælde af Salg skulde kunne kapitalisere Statstilskuddet og derigennem faa en Fordel, han i Virkeligheden ikke havde Krav paa. Jeg tror nu, der næres en overdreven Ængstelse for dette, for der er jo ikke blot en Sælger, men ogsaa en Køber, og han skal nok vide at tage sig i Vare. Selv om man kan sige, at Forholdet gennem Fastsættelse af Statstilskuddet ved Lov bliver mere sikkert for Skolen, vil dog Skolens Fremtid afhænge af, om den nye Leder eller Bestyrer har de pædagogiske Evner, som skal til, forstaar at bevare Forældrenes Tillid. Hvis han ikke forstaar det, hvis Elevantallet gaar ned, vil Statstilskuddet jo forsvinde efterhaanden. Men da nu Spørgsmaalet har været rejst, tror jeg, det er heldigt for Skolen, at der er kommet en Paragraf ind om dette Forhold. Der skal jo nedsættes et Nævn bestaaende af en Repræsentant for Undervisningsministeren, den kgl. Bygningsinspektør samt en Realskoleleder, udpeget af Undervisningsministeren efter Indstilling af Realskolelederne, og jeg tror, at dette Nævn vil se med stor Skønsomhed paa Forholdene, naar Salgsvilkaarene skal bedømmes, uden at gøre Uret til nogen af Siderne.

Jeg vil ikke undlade her at rette en Tak til den højtærede Undervisningsminister for den nænsomme Maade, hvorpaa